GAZETA KRAKOWSKA

N^ro^ 30.

z KRAKOWA dnia 13 KWIETNIA 1825 roku we SRODĘ.

Z *Warszawy d. 4 Kwietnia.*

Wypis z Protokółu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z Bożey Łaski

MY ALEXANDER I.

CESARZ WSZECH ROSSYY, KROL POLSKI

&c. &c. &c.

Chcąc urządzić w Naszem Królestwie Polskiem Duchowieństwo Wyznania Grecko Rossyyskiego: na przełożenie Kommissyi Rządowey Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego, zasiągnąwszy zdania Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu; postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Duchowieństwo Wyznania Grecko-Rossyyskiego w Królestwie Polskiem, zostawać będzie pod Zwierzchnictwem Swiętego Synodu Petersburgskiego.

Art: 2. Biskup Miński obrządku Grecko-Rossyyskiego, rozciągać będzie swoią władzę Biskupią nad wszystkiemi Kościołami i Klasztorami tegoż Wyznania w Królestwie Polskiem.

Art: 3. Kommissyia Rządowa Wyznań Religiynych i Oświecenia Publicznego obowiązaną będzie znosić się z Duchownym Wyznania Grecko-Rossyyskiego, przez Swięty Synod delegować się w tym celu maiącym; tak co do ułożenia, iakie sprawy do Sądu i uznania Biskupiego, a iakie wedle praw w Królestwie Polskiem obowiązuiących do rozpoznania i załatwienia teyże Kommissyi należeć maią, tak i co do przepisania urządzeń, oraz ustanowienia wzaiemnych stosunków.

Art: 4. W chęci polepszenia stanu Duchowieństwa tegoż Wyznania, przeznaczamy mu ze Skarbu Królestwa Polskiego, uposażenie coroczne w summie dwudziestu czterech tysięcy złotych Polskich.

Wykonanie niniejszego Postanowienia, które w Dzienniku Praw umieszczonem bydź ma, Kommissyiom Rządowym, w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Petersburgu dnia 24 Lutego (8 Marca) 1825 roku.

(podpisano) ALEXANDER.

Minister Wyznań Relig:
i Oświecenia Publ:
(podp:) Stan: *Grabowski.*

przez Cesarza i Króla.
Minister Sekretarz Stanu, w Zastępstwie Jenerał Brygady,
(L. S.) Radca Stanu, Dyrektor Jlny.
Stefan Hr: *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu, w Zastępstwie Jenerał Bryg: Radca Stanu, Dyrektór Jlny.
(podp.) Stefan Hr. *Grabowski.*
Zgodno z Oryginałem
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Brygady
(podpisano) *Kossecki.*
Zgodno z Wypisem:
Zastępca Ministra Sprawiedliwości,
Radca Stanu, M. *Woźnicki,*
Za Sekretarza Jeneralnego,
Szef Biora: K. *Hoffmann.*

Kommissyia Rządowa
Spraw Wewnętrznych i Policyi
Wydała następuiące patenta swobody:

1. Dnia 17 Maia 1824 r. Panu Henrykowi Wernicke, na wystawioną w Warszawie machinę do rznięcia fornirów, służący na lat trzy.

2. Dnia 10 Sierpnia 1824 Panu Franciszkowi Schwellengreber, Fryzyerowi, na robienie i sprzedawanie w Warszawie paskow do ostrzenia brzytew, na lat trzy.

3. Dnia 10 Sierpnia 1824 Panu Evans, właścicielowi fabryki wyrobow z żelaza lanego, na robienie i sprzedawanie w Warszawie Zegara przeznaczonego do przekonania się o czuwaniu stróżów nocnych, na lat sześć,

4. Dnia 31 Sierpnia 1824 Panu Janowi Widrychewiczowi, na robienie kredy czarney i kolorowey do rysunków, na całe Krolestwo służący na lat trzy,

5. Dnia 14 Września 1824 Panu Antoniemu Spiechowskiemu na pozytywki z mutacyami, służący na lat pięć,

6. Dnia 8 Listopada 1824 PP. Tugendhold i Michelsonn na wydawanie Kalendarzy żydowskich, służący na lat trzy.

7. Dnia 24 Lutego 1825 r. Józefowi Hr: Krasińskiemu, na przeciąg lat trzech, na fabrykę wyrobków sztucznych kamiennych i półkamiennych (Steingut i Halbsteingut) Butli do konserwowania kwasów, Tygli Złotniczych i Gisserskich, Retort i Baniek ogniotrwałych, oraz moździerzy kamiennych w Aptekach używanych, założoną w wsi Radziejowicach, w Obwodzie Warszawskim Woiewodztwie Mazowieckiem. O czem podaie obwieszczenie przez pisma publiczne.

W Warszawie dnia 31 Marca 1825 r.
Minister Prezyduiący:
(podpisano) T. *Mostowski.*
Sekretarz Jeneralny,
(podpisano) *Aug: Karski.*

Dnia ostatniego z. m., iako w Wielki Czwartek, w Kościele Metropolitalnym S. Jana, celebrował JW. JX. Prymas, święcił olele, i odbył obrzęd umywania nóg 12 starcom; naystarszy Jan Czerwiecki ma lat 113. Krol Stanisław August umywał mu nogi kilkotnie w dni Wielko-Czwartkowe. Starzec ten ma dotąd wszelką przytomność umysłu; miał trzy żony, z czwartą (maiącą lat 84) żyie dotychczas,

Z Petersburga d. 27 Marca d. K.
(Z Kuryiera Litewskiego.)

Przez Naywyższy Ukaz J. C. Mości do Kapituły orderow Rossyyskich, d. 7 Lutego, Radca Izby Skarbowey Wileńskiey, Assessor kollegialny Kramer, mianowany został Kawalerem orderu S. Anny 2giey klassy.

Cesarz Jegomość, na przedstawienie naczelnie dowodzącego oddzielnym korpusem Orenburgskim, Jenerała piechoty,

Essena, o pożyteczney pracowitości osiadłego na linii Niższego Urala w twierdzy Soroczykowskiey, odstawnego z Kozackiego woyska Uralskiego Urzędnika, Teodora Tolstowa, ktory w bliskości tey twierdzy, własnym nakładem założył ogrod, w ktorym zasadził wybornego gatunku macicę winną i różne drzewa owocowe, czego w kraiu tamteyszym nikt jeszcze nie robił, raczył go, za to pierwiastkowe założenie ogrodu fruktowego, służącego za wzór dla innych mieszkańcow okolic Urala, nayłaskawiey udarować medalem złotym na wstędze orderu S. Anny z napisem: za pożyteczne.

Z Paryża d. 29 Marca.

Minister spraw zagranicznych miał d. 25 naradę z Xięciem Metternich.

Dnia 25 przybył tu Hr. Tołstoy nadzwyczaynym gońcem z Petersburga. Od trzech dni bywaią codziennie dyplomatyczne schadzki u Xcia Metternicha. Sądzą, że ten Xzę odiedzie ztąd dnia 5go Kwietnia.

Margr. de Bonnay, Par i Minister stanu, umarł tu w tych dniach.

Mówią tu o wyyść maiącem wkrótce rozporządzeniu Krolewskiem zatwierdzaiącem towarzystwo, które założyć chce kanał między Paryżem i Hawrem. Ma on bydź 27 do 30 stop głębokim, i kosztować około 180 mill. Fr.

Wystawienie d. 21 b. opery na dochód Aktora Talma przyniosło 35,000 Fr. Traiedyia, do którey tenże Aktór wchodził, sławnego Ducis podług Shakpeara napisana pod tytułem: Othello została za pierwszem wystawieniem wygwizdana, ponieważ cenzura teatrowa wykryśliła z niey 15 wierszow, w których Murzyn wystawiał niegdy sądowe postępowanie w Wenecyi.

Autorem wyszłego tu niedawno pisma: "Polityczny rzut oka na Europę w r. 1825" iest znany Bignon, dawniey członek izby Deputowanych.

W Dole zabronili Jezuici uczniom szkół swoich odwiedzać tamteyszego Muzeum.

Przybył tu znany z nadzwyczaynych talentów i zręczności Hr. Zygmunt Praun, chłopiec 13letni biegły nader w naukach, ięzykach, muzyce, i t. d.

Pałac tuteyszy Castelane zwany, który w r. z. kupiony był za 370,000 Fr. odprzedany w tych dniach został za 1 mill. 700,000 Fr.

Dzidi-Mahmud, Tunetański Poseł, który d. 12go b. m. odpłynął z Tunis, przybył do Marsellii.

Niektore pisma oznaczyły koronacyią na 15 Maia, inne odkładaią ią do 15 Czerwca, ponieważ J. K. M. wyraził w swey mowie: iż koronacyia zakończy pierwsze posiedzenia izb pod iego panowaniem; lecz oba podania nie są pewne, gdyż zakończenie posiedzeń zależy od J. K. Mci.

Dziennik Codzienny pisze, iż z powodu uroczystości koronacyi mianować Król będzie 4 nowych Xiążąt, i przeznacza na tę dostoyność PP. Villele, Escars, de Reviere i Karola Damas.

Znany ulubieniec Krola Hiszpańskiego, P. Ugarte, mianowany iest Posłem tego Monarchy w Turynie.

Sądzą tu zawsze ieszcze (wyraża Dziennik Handlowy), iż celem podróży N. Cesarza Austryiackiego do Medyolanu iest zawiązanie ligi Włoskiey.

Bawiący tu Xzę Wołkoński dał d.

23 b. m. wspaniały obiad, na którem znaydowało się wielu naszych Ministrów i członnów Ciała dyplomatycznego.

Z Londynu d. 23 Marca.

Dziś ziechał N. Król do Carltonhouse dla złożęnia rady gabinetowey i wysłuchania rapportu Sędziego kryminalnego o skazanych na śmierć przestępców.

Parlament zawiesi posiedzenia swoie do 12 Kwietnia.

D. 19 odbyła się kilkogodzinna gabinetowa rada, na którey znaydowali się wszyscy Ministrowie wyiąwszy P. Huskison. P. Canning ziechał na nią ze wsi.

P. O'Connel poiechał do Irlandyi, ale po Swiętach Wielkanocnych tu powróci.

Milicyia Angielska wystąpi na początku Maja w pole i 28 dni obozować będzie. Dla zapobieżenia iednak wszelkiem szkodom, któreby ztąd wyniknąć mogły dla rolników, kontyniensa z hrabstw poiedyńcze przychodzić będą.

Zgromadzenie Katolików pod przewodnictwem P. Esmonde, które miało zamiar proponowania zaprowadzenia w Irlandyi opłaty dla ubogich, na radę P. O'Connel rozeszło się bez narady.

Naymniey znacząca, ale za granicą naywięcey znana ulica w Londynie Downing-Stret, będzie teraz powiększey części zburzona, dla wystawienia na niey gmachow rządowych w nowym sposobie budowy.

Miasto Edinburg da d. 5 Kwietnia dla P. Brougham wspaniałą ucztę, a d. 11 miasto Glasgow dla P. James Mackintosh.

Przybył tu młody Xzę Leiningen, syn Xięzny Kentu.

Wczoraiszą pocztą nadeszło tu z Madrytu doniesienie, że Król Hiszpański pod żadnym warunkiem niechce uznać pożyczkowych obligacyy Stanów, poczem spadły zaraz o 2 od sta.

Grunt niedaleko Brigthon, podzielony na 15 części, został w przeszłą sobotę za 8500 Fs. sprzedany.

Naynowsze doniesienia z Jamaiki o sprawowaniu się Murzynów są nader pocieszaiące.

D. 1 Stycznia r. b. podczas obchodu rocznicy niepodległości Hayti, żądał Prezydent Boyer po mianey mowie, aby Senat, woysko i lud w imieniu swoich potomków i całego świata zaprzysięgli, iż nigdy ani pod panowanie Francyi, ani którego bądź Mocarstwa, któreby ich podbić chciało, niepoddadzą się i raczey umrą niżeliby swey niepodległości odstąpić mieli.

Okręt Kolumbiyski zabrał pod przylądkiem S Antoniego Angielski okręt płynący z Londynu do Hawanny, i do Kartageny przyprowadził. — Do tegoż miasta przyprowadził Kolumbiyski woienny okręt zabrany w okolicy przylądka Maize uzbroiony w St. Jago na Kuba woienny Hiszpański okręt.

Podług doniesień z Bogata pod d. 20 Grudnia r. z. Niderlandski Kommissarz, P. Quartel, odiechał ztamtąd przez Panama do Mexyku.

Kongres Mexykański na idące wewnątrz kraiu zagraniczne towary nałożył na rzecz każdey prowincyi cło po 3 od sta od wartości. Podług złożonego Kongressowi w dniu 1 Stycznia rachunku przez Ministra Skarbowego wynoszą wydatki na rok teraźnieyszy 17 mill. 986,674 dolarow, a przychod tylko 10 millionów 690,608, niedobor wynosi zatem 7 mill. 296,066 dolarow.

Sąd admiralicyyny w Bahia skazał Lorda Cochrane za zabranie 3 z Lizbony przybyłych okrętów na wynagrodzenie kosztów.

— Dnia 25 —

W niższey izbie Parlamentu d. 24 pytanie, czyli bil względem przypuszczenia Katolików do praw obywatelskich ma bydź d. 8 lub 14 Kwietnia powtornie odczytany, zrządziło niemałe spory. P. Peel oświadczył: że względem tego bilu iest tego samego mniemania co dawniey. W każdym przypadku poiedyńcze iego punkta powinny bydź naydokładniey rozważone, zwłaszcza, iż wiadomo iest, że O' Connel, naczelnik zniesionego przez izbę związku, iest ich autorem. — P. Tierney: Otwartości i rzetelności P. Ministra nikt zaprzeczyć nie może. Jednakże twierdzenie, iakoby P. O' Connel był autorem tego bilu opierać się musi na pomyłce. Może P. O' Connel podał myśli swoie na piśmie ktoremu z członków komitetu, i znalazłszy bil odpowiadaiący iego myślom, uznał go za dzieło swoie. — W końcu oświadczył P. Burdett, iż o drugie odczytanie tego bilu wniesie d. 19 Kwietnia. — P. Peel żądał potem pozwolenia wniesienia dwóch bilów względem zmiany w kryminalnych ustawach. — Nakoniec wniosł P. Hume o złożenie izbie papierów dotyczących się urządzenia woyska w wschodnich Indyiach przez Margr. Hasting w r. 1819. Mieliśmy tam tylko 22,000 Europeyskich żołnierzy, i poki Margr. Hasting tam rządził, żyło 90 mill. ludzi w pokoiu. Od czasu zaś iak Lord Amherst rządy obiął mamy z Birmanami woynę, co okazuie niezdolność tego Gubernatora. Po niektórych atoli sporach został wniosek P. Hume odrzucony.

Zaraz po przybyciu onegday N. Króla do stolicy tuteyszey, były w zamku pokoie, na których znaydowało się wielu wysokich urzędników. Większa część gabinetowych Ministrów otrzymała posłuchanie. Xżę Northumberland, iako nadzwyczayny nasz Poseł przy koronacyi Krola Francuzkiego w Reims, i mianowany Posłem naszem przy Ziednoczonych Stanach północney Ameryki P. Vaughan byli J. K. Mci przez P. Canning przedstawionemi.

D. 21 b. m. przybył tu gabinetowy Goniec Lathford z pismem od P. Stratford Canning z Petersburga.

Onegday rozchodziły się tu nader trwożące wieści. Mowiono, iż zbuntowało się kilka pułkow Seapoiow (Indyianów) i przeszły do Birmanów. Lubo łatwo dowieść można było, iż żadne pisma nie nadeszły z Indyiów, wszelako wieść ta miała wpływ na papiery rządowe. Niemniey smutną była wieść o poróżnieniu się P. Stratford Canning z Rossyyskim Ministrem spraw zagranicznych, Hr. Nesselrode, względem spraw Greckich, która w tymże rozeszła się czasie. Dzisieyszy atoli Dziennik Goniec zbija zupełnie wieść ostatnią, z zapewnieniem, iż układy czynione są w naywiększey zgodzie i przyiacielskim sposobie.

Przedsiębiorczy Major Denham powrócił szczęśliwie z swey podroży do królestwa Bornu, w środku Afryki, do Trypolis. Bawił on 18 miesięcy u Naczelnika potężnego i daleko rozciągaiącego się tego krolestwa. W liście z Trypolis donosi, iż za kilka dni z całem swoim orszakiem do Anglii odpłynie.

Jenerał Mina choruie niebezpiecznie.

W r. 1823 weszło na Tamizę 13,112

kupieckich i podbrzeżnych okrętów, a w r. 1824 doszła ich liczba do 15,055.

W kassie główney Poborcy Muirhear w Jamaice zabrakło 80,452 Fs.

Rząd Chiński zwraca swą uwagę na teraźnieyszą woynę w wschodnich Jndyiach przeciw Birmanom. Gazeta Pekinska zawiera rozkaz założenia kilkunastu twierdz na południo-zachodniey granicy, dla zabezpieczenia państwa (iak w tym rozkazie wyrażono) przeciw napadowi burzycielów.

Duch spekulacyi nie przestaiąc na kopalniach złota i srebra w nowem świecie, zwrócił także swoie widoki na archipelag Jndyyski. Niedawno wyszedł tu prospekt utworzenia towarzystwa z millionem funtów szterlingow kapitału, dla przywiezienia do Anglii dyiamentów z Borneo, pereł z Loo-Soo, a cyny z Banca. Lecz cóż na to powie rząd Niderlandski?

Jrlandzkie towarzystwo pomorańczowych ludzi, niechcąc w posłuszeństwie ustąpić Katolikom Jrlandskim, rozwiązało sie przed 8 dniami dobrowolnie.

Sławny szal, który należał do Typpo-Saiba, niegdy Sultana Missoru, sprzedany tu został za 500 gwineów, i przeznaczony iest, iak mówią, w podarunku dla Delfinowey Francuzkiey.

Z Nowegojorku d. 23 Lutego.

Nowy Prezydent naszey Rzeplitey, P. Adams, utworzył już swoie Ministeryium, które składa się z PP. Webster, Wolcott, van Ness, South rd, Wirt, Clay, Forsith i Barbour.

Tak tu, iako i do Filadelfii nadszedł z Wasingtonu rozkaz uzbroienia niezwłocznie wszystkich woiennych okrętów. Wiadomość ta niemało zastanowiła kupców tuteyszych.

Zawarty przez naszego Ministra Henderson z Kolumbiią traktat przyiaźni i handlowy, równie iak drugi względem zniesienia handlu niewolnikami, zostały Senatowi złożone. W Kongressie rozstrząsany teraz iest ważny proiekt: wszystkie narodowe grunta przeznaczone na fundusz umorzenia długu narodowego, które pozostaną się po spłaceniu tegoż długu w r. 1835 niesprzedane, użyte bydź maią na osadzenie na nich niewolników, ażeby odrazu znieść niewolą w Ziednoczonych Stanach.

Prezydent mianował Konsulów w Acapulco, San Jago de Chili i Montevideo.

Na wiadomość o podniesieniu się ceny bawełny, zdrożał tu także i po wszystkich handlowych miastach naszego kraiu ten artykuł.

Wywóz w roku zeszłym z Ziednoczonych Stanów wynosił do 18 mil. a przywóz do 17 mill. funtów szterlingow.

Pobyt Wacława Rzewuskiego *u Lady* Stanhope *w Arabii.*
(z Rozmaitości Warszawskich.)

W Numerze pierwszym Pamiętnika Narodowego *Astrei* (ktory z początkiem miesiąca Kwietnia na nowo zaczyna bydź wydawanym) umieszczony iest artykuł przysłany Redakcyi Astrei od rodziny Wacława Rzewuskiego, znanego z podrozy swoich na Wschodzie, i wsławionego w Arabii pod imieniem *Tag el Facher Abo el Niszan*, *Emira* i *Szeika* Arabów Beduinów Anazeyskich w pustyni Neżd. Opisuie Rzewuski pobyt swóy

u Lady Stanhope, synowicy sławnego Pitta, która oddawna osiadła w Arabii, i znana iest pod imieniem Ester Malek (Estera Anioł.) Różne pisma Europeyskie doniosły już nam o tey rzadkiey kobiecie; czytaliśmy wzmianki o niey i w naszych pismach: lecz nieobojętną będzie rzeczą dla rodaków dowiedzieć się o tey nadzwyczayney niewieście z Pamiętników Polaka, który głośnym się uczynił z podróży swoich na Wschodzie, z zamiłowania oryentalizmu, i ze znakomitych przysług uczynionych naukom przez usiłowania łożone w celu upowszechnienia ważnych o Wschodzie wiadomości. Umieszczamy niektóre wyiątki z tego opisu Rzewuskiego:

"Wierzchołki gór Libanu, mówi Rzewuski, są ustronią iedney z nadzwyczaynych kobiet. Opuściwszy Europę, przebiegłszy Turcyią, Egipt, Syryią, a nawet pustynie; wszędzie przyięta z uprzeymością i podziwieniem, Ester zamieszkała przez nieiaki czas w Kairze, gdzie ią przyiął z uszanowaniem Basza Mehmed Aly, a lud uderzony szlachetną iey postacią, dobroczynnością przeięty, nadał iey imie Malek (Anioła.) Odtąd ią wszędzie tak zowią; późniey udała się na kilka tygodni do Szaam el Szerif (Damaszku.) Basza tameczny przeznaczył dla niey ieden z nayokazalszych gmachów, przytykaiący do obwodu wielkiego Meczetu i łaźnię publiczną, do ktorey już wstępu nikt nie miał. Przez skwapliwość w oddawaniu iey czci i usług, pierwsi z mieszkańców ubiegali się z Baszą o przystęp do iey społeczeństwa. Achmed zaś Bey, syn zeszłego Assad Baszy, ieden z naymożnieyszych Panów Syryi, wszystkich do łożył starań do uprzyiemnienia iey pobytu. Świetne wyprawił igrzyska, wyścigi konne, rzucanie dzirydów i inne, a na dowód uszanowania, równie iak Basza, ofiarował Esterze Malek sławną kształtem i biegiem klacz ze krwi Nidżidi Kohеilan."

"Zwiedziwszy rozmaite mieysca i brzegi morza, Ester udała się potem do Akkach (Saint Jean d'Acre.) Basza Suleiman wziął sobie za powinność czem prędzey urządzić na iey zimowe mieszkanie Mar Elia, spustoszony Chrześciiański klasztor, o poł mili od Seida (Sidon.) O czternaście godzin od tegoż miasta, kazał także odnowić dla niey kaplicę Senthua (Świętego,) położoną na skalistych górach Nabatu, zamieszkałych przez Druzów, a ciągnących się równolegle z morzem od połnocy ku południowi, między Seida i Sur (Tyr.) Tam iest schronienie Estery od skwarów letnich, i tam raz pierwszy miałem zaszczyt bydź od niey przyięty."

"Sam wybór mieysca rozmaitością widoków zachwycaiącego, i iey odosobnienie się maluią obraz iey duszy. Na iednym z naywyższych Libanu wierzchołków wznosi się domek z ciosowego kamienia, kopułą ozdobiony, otoczony murem i z 2ch iedynie sztuk złożony, z których iedna iest pokoiem sypialnym Estery, druga zawiera grob Senthon, Świętego z dawna czczonego w tey krainie. Tu Ester cały dzień przepędza i odwiedzaiących ią przyymuie. Nieco opodal rozbięte namioty i szczątki dawnych murów, zaymuią iey służące i konie. W pośrodku zaś, między domem i rozwalinami Emirowski namiot przygotowany był dla mnie. Widok ta-

ki się otwiera oczom z zwierzchałka Senthunu z niczem nie może bydź porównany. „ — Tu autor opisuie piękność okolicy zamieszkaney przez Lady Stanhope, a daley tak mówi :

“... Rozmowa Estery acz przyiemna i zaymuiąca, zawsze iast poważna; lecz w całym iey układzie i mowie rozlana iakaś uprzeymość i słodycz, wyiawia iey płci przymioty. Pobłażaiąca, cierpliwa, odważna, przytomność umysłu nigdy ią nie odstępuie. — Posiadaiąca wielką przenikliwość, zręczność i trafność w sądzeniu o każdey rzeczy; po tylu doświadczeniach rozważna i ostrożna, Ester możeby za daleko posunęła skrytość swoię, gdyby iey serce unoszące się dla przyiaźni nie zmuszało iey do okazania się taką, iaką iest z natury, i w tenczas to, pałaiąca iey czułość wybucha iak ogniste snopy przedzieraiące się przez lodowate rozpadliny Hekli. — Słowem, postać poważna i zimna pokrywa tylko goreiącą w niey duszę. „

Namiętnością Estery Malek iest przyiaźń uprzedzaiąca i stała: chwilę oboiętną, za straconą liczy. Przyiemność dowcipu, rozmaitość wyobrażeń, obszerność wiadomości, płynność stylu i wylewy serca, składaią odcienia iey duszy zawsze iednakiey. Ciągle ta sama, nieustannie wydaie się inną, zawsze dobrą.

“Z wsze iednostayna iey czułość i uprzeymość nie rozróżnia dostoieństw, ni stanów. Z natury wspaniała Malek, lubi dobrze czynić, miło iey wzbudzać wdzięczność, ale iey nigdy nie pragnie Dochody iey wystarczaią do przystoynego życia, przyymowania z gościnnością i wspierania biednych. Zdolną do naywiększego poświęcenia się, niosła wszelkie starania nieszczęśliwey iedney familii, rażoney powietrzem i bez ratunku opuszczoney. Ocaliła ią, sama dotknięta tąż zarazą, i odtąd w iey bladości straconego zdrowia widać ślady.

“Jey sława i cnoty napełniaią krainy pustą Arabiią zwane, których wysłańce nieustannie przebywaią dla oddania iey czci i dowiedzenia się o mieyscu iey pobytu. To samo czyni Suleiman Wezyr Akru, i iak daleko posuwa uszanowanie dla niey, sam byłem świadkiem, gdy iey listy z rąk moich odebrane, iak gdyby firman od Sułtana, dotknął do ust i czoła.

“Słowem: Ester Malek równie od mieszkańców miast, iak od Beduinow koczuiących w pustyni, kochana i czczona, iest iedną z tych kobiet, które za wzór płci swoiey służyć mogą.

“Nie przyymuiąca Europeyczyków, nawet współziomkow swoich, dozwoliła mi, iako Emirowi Beduinów zaszczytu przebycia u niey kilku tygodni, a dni spędzane w iey poufałem towarzystwie nie wyydą nigdy z pamięci moiey.

“Nie raz iey mówiłem: “Ester Malek! iesteś owym nieocenionym Hindu kamieniem przez tyle wieków naprożno szukanym, a który iedna szczęśliwa chwila światu odkryła. „

“Pisałem na mieyscu, w górach Druzów, w krainie Metualisów, w siedlisku Estery Malek, na skale znaku, nad przepaścią Senthun w moim Emirowskim namiocie, dnia Xiężyca Gemadi Euel, roku Hegiry 1034 i tak się działo. „

Wacław Rzewuski.

DODATEK
DO Nro 30.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 13 KWIETNIA 1825 roku we SRODĘ.

— *Z Krakowa.* —

Towarzystwo Dobroczynności

Wolnego Miasta Krakowa

Doniosłszy poprzednio Szanowney Publiczności o wpływach i ofiarach, iakiemi Dom Schronienia Ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności zostaiący, w roku bieżącym zasilony został, dopełnia i teraz obowiązku swego, przedstawiaiąc z nayczulszą wdzięcznością, obraz wpływów z kwesty Wielkotygodniowey tegorocznych, pochodzących, oraz rozgzięzienia i podziału onychże, na pobożne cele, ktorym ta kollekta zwykle ulega.

W ciągu Wielkiego Tygodnia Szanowne Panie, zawsze z wielkim poświęceniem się do ratowania bliźnich ubiegaiące się, zebrały się do Szanowney Prezesowey Towarzystwa Dobroczynności, gdzie przyiąwszy Kościoły i mieysca, do zbierania kwesty przeznaczone, pobożney tey usługi, przez czas trwaiących obchodów Grobu Pańskiego, iak naygorliwiey pomimo przykrey i zimney pory czasu dopełniły, a zgromadziwszy w dniu Wielkiey Soboty u wspomnioney Prezesowey Towarz: Dobroczynności ofiary na wsparcie ubogich zebrane, złożyły. Ofiary te uważaiąc na nieprzyiazne teraźnieysze okoliczności, przewyższyły wszelkie oczekiwanie; wynoszą albowiem Złp 5302 gr. 22.

Szanowne Kwestarki zaięły się następnie pod przewodnictwem Prezesowey Towarz: Dobroczynności, i w obecności Członkow tegóż Towarzystwa, podziałem tey summy na wszelki rodzay ubostwa; a tak kolekta ta, rozdzieloną została:

1. Na ubogich pod opieką Towarzystwa Dobroczynności będących.
2. Bractwu Miłosierdzia i Banku Pobożnego.
3. Szpital Sgo Łazarza.
4. Klasztory ubogie oboiey płci.
5. Szpital Bonifratrów.
6. Szpital żydowski, oraz
7. Na wsparcie wstydzących się rękę wyciągnąć.

Samo to proste wystawienie tych działań, obeymuie naychlubnieyszą zaletę poświęcaiących się Szanownych Dam, i dobroczynney Publiczności.

Z Madrytu d. 19 Marca.

Rozporządzeniem Królewskiem uchylona iest sprawa sądowa przeciw Santa Cruz.

PP. Romanillos i Ibarnavarro, którzy pod czas rządu Stanów byli radcami stanu, otrzymali po 5000 Fr. roczney pensyi.

Podług doniesienia dowodcy w równinie S. Rocha, pokazało się pod brzegami Algesiras kilka konstytucyyных statków.

D. 10 b. m. obchodzona była w Kadyxie żałobnie rocznica rzezi w tem mieście 1820 roku. Na koncercie, który tego dnia był dany widziano tylko 34 Dam do zagranicznych rodzin należących.

Podczas religiyney uroczystosci, która niedawno w Santander obchodzona była, spalono wiele rzadkich xiążek, które miano za przeciwne Religii.

Podług listow z Lizbony, Hr. Subserra (Pamplona), który przeznaczony był na Posła do Anglii, wypracował obszerny Pamiętnik o związku Portugalii z Anglią, w którym dowodzi, iż przymierze z Angliią zawsze było dla Portugalii szkodliwem. Pismo to w odpisach krąży po Lizbonie.

Z Rzymu d. 21 Marca.

Na dzisieyszym Konsystorzu Xżę de Croi, Wielki Jałmużnik Krola Francuzkiego, otrzymał palliusz Kardynalski

Rozeszła się tu wieść, iż od r. 1826 na teatrach naszych nie będziemy widzieli żadney aktorki.

P. Gulmini, pierwszy tenorzysta we Włoszech, i niegdy kapelmayster Papieża Benedykta XIV umarł niedaleko Parmy w rzadkim wieku 158 l. t. Zdaie się, że on był naypierwszym śpiewakiem, który tak podeszłego dożył wieku.

Xżę dziedziczny Schwarzburg-Sondershausen, który bawił tu od 24 z. m. wyiechał do Neapolu.

Naywiększe Stopnie Ciepła popołudniu.

Dnia	10	Ciepła Stopni	„	„	† 13.
„	11	„	„	„	† 14½
„	12	„	„	„	† 17.

Dnia 11 i 12 Kwietnia 1825 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	15	10	—	9	15	9	—
— *Zyta*	6	—	5	15	5	—	4	15
— *Jęczmienia*	5	—	4	15	4	—	3	24
— *Owsa*	2	24	3	18	3	12	3	6
— *Jagieł*	16	—	15	—	14	—	13	—
— *Grochu*	5	15	5	—	4	15	4	—
— *Rzepaku*	14	15	13	15	13	—	12	15

W Gdańsku dnia 4 Kwietnia.

Łaszt 30 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	546	do	600.
Żyta	—	—	240	—	270.
Jęczmienia	—	—	240	—	270.
Owsa	—	—	162	—	180.
Grochu	—	—	270	—	330.

LOTERYIA KRAIOWA.

W 133 Ciągnieniu dnia 13 Kwietnia r. b. w przytomności osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

52. 9. 17. 74. 87.

Przyszłe 134 Ciągnienie dnia 20 Kwietnia r. 1825 przypada.

Uwiadomienie o Loteryi.

Uwiadomia się Szanowną Publiczność, iż na mocy Uchwały Senatu Rządzącego Wolnego Miasta Krakowa z dnia 18 Marca r. b. do N. 1119 zapadłey, ciągnienie Loteryi na dwa Domy w Krakowie pod N. 538 i 683 przy Ulicy Floryańskiey i w Przecznicy ku Ulicy Szpitalney stoiące, do dnia 21 Marca 1826 r. ostatecznie przedłużone zostało. —

W Krakowie dnia 30 Marca 1825 r.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyinego Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. — Stosownie do przepisu Art: 118 Kodexu Cywilnego podaie do powszechney wiadomości, iż Trybunał I Instancyi kraiu tuteyszego Wyrokiem swoim z dnia 20 Października r. b. 1823 na powodztwo Elżbiety Zagrodzkiey w Mieście Krakowie na Stradomiu pod L. 288 zamieszkałey, wydanym nakazał śledzenie nieprzytomności Jacentego Zagrodzkiego, Męża Powódki, przeszło od lat czterech nieobecnego, i żadney o sobie wiadomości niedaiącego, poleciwszy dalsze dochodzenie nieprzytomności tegoż Jacentego Zagrodzkiego, Sądowi Pokoiu Miasta Krakowa Okręgu Pierwszego. W Krakowie dnia 14 Listopada 1823 r.
(podpisano) *Nikorowicz. Raubach.*

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu.

Podaie do wiadomości, iż z mocy Uchwały Senatu Rządzącego z dnia 29 z. m. Nr. 1277 przedsięwzięta będzie na powtórnym terminie w dniu 2 Maja r. b. w Biorze Wydziału od godziny 10 zrana Licytacya Publiczna Dzierżawy dochodów Czopowego Skarbowego Miasta Chrzanow i Nowa Gora łącznie od ceny pierwszego wywołania Zło: 2763 tytułem rocznego Czynszu, niemniey osobno co do Miasta Trzebinia od Summy Złp. 1312. Dzierżawa trwać będzie rok ieden, to iest: od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maja 1826. Czynsz ratami miesięcznemi z góry płaconym być ma, a kaucya na dwie raty miesięczne żądana będzie. Inne warunki znaydują się każdego czasu w Wydziale do przeyrzenia. Maiący chęć ubiegania się zechcą przybydź w dniu i miescu wyżey wyrażonych zaopatrzeni w Vadium Złp. 276 gr. 9, względnie Miasta Chrzanow i Nowa Góra, a Złp. 131 gr. 6 względnie Miasta Trzebinia. — W Krakowie dnia 6 Kwietnia 1825 roku. *Bartl.*
Gadomski, S. W.

Uwiadomia Publiczność, że z Rozporządzenia Senatu Rządzącego z dnia 26 b. m. do L. 1121 trzy Wsie Rządowe Państwa Jaworznińskiego iako to: Jaworzno, Cięszkowice i Szczakowa z propinacyą Jaworznianską w iednoroczną Possessyą od dnia 1 Czerwca r. b. do końca Maia 1826 przez publiczną Licytacyą w Biorze Wydziału Dochodów Publicznych w dniu 14 Kwietnia r. b. w godzinach przedpołudniowych wydzierżawione zostaną. — Licytacya ta zacznie się od Summy pierwszego wywołania Złp. trzydzieści dwa tysiące czterysta trzydzieści trzy, groszy ośm, N. 32 433 gr. 8. Każdy Licytant ma przed zaczęciem się rzeczoney Licytacyi złożyć pro Vadio dziesiątą część pierwszego wywołania to iest: Złp 3243 gr. 10 O dalszych warunkach tey Licytacyi każdego czasu w Wydziale Dochodów Publicznych dowiedzieć się można. — W Krakowie dnia 29 Marca 1825 roku. F. *Radwański.*
Gadomski S. W.

W Krakowie przy Ulicy Kanowny w Domu pod L. 167 dnia 19 Kwietnia b. r. o godzinie 10 rano, odbędzie się publiczna Licytacya w drodze Exekucyiney, Kommod, Kanap, Stołków, Lanszaftów, Zegarow i innych, za gotową zaraz zapłatę.
W Krakowie dnia 8 Kwietnia 1825 r. *Skorczyński*, Kom: Sąd.

W dniu 14 Kwietnia r. b. o godzinie 9tey zrana w Krakowie w gmachu Sukiennic rozpocznie się, a dni następnych kontynuowaną będzie Licytacya Biblioteki z kilkuset Voluminow naywybornieyszych dzieł w różnych językach składaiący się.

W dniu zas 15 Kwietnia r. b. o godzinie 10tey zrana na Piasku w Dworku pod L. 26 odbędzie się Licytacya na wydzierżawienie tegoż dworku na miesięcy 7m poczynaiąc od dnia 15 Kwietnia r. b. do tegoż dnia miesiąca Listopada, składaiącego się z pięciu Pokoików dobrze malowanych, Officyny, Stayni, Wozowni, oraz i przyległego Ogrodu Jarzynnego i Fruktowego.
W Krakowie dnia 12 Kwietnia 1825 r. *Hen. Salomoński*, Kom: Sąd.

W dniu 21 Kwietnia r. m. b. o godzinie 9tey ranny w Domu pod L. 249 w Gminie 8 odbędzie się Publiczna licytacya w drodze Exekucyi Administracyiny zatradowanych Mobiliow i różnych kosztowności. Życzących sobie takowych nabycia w czasie i mieyscu oznaczonym zaprasza się. *Jan Krzyżanowski*, Sekr: Rząd.

Trybunał Cywilny Pierwszey Instancyi Województwa Płockiego.

W wykonaniu tak ogólnego przepisu Prawa o konkursach i Likwidacyiach, iako też mianowicie w szczególności postanowienia JO. Xięcia Namiestnika Królewskiego z dnia 22 Stycznia 1819 wedle którego Wierzyciele mass konkursowych i likwidacyynych w ciągłey maią bydź wiadomości o stanie, w iakim się massa znayduie, i wydawać postanowienia dalszego działania, zwłaszcza w przedmiotach ważnieyszych. Gdy samo upłynienie czasu od ostatniego zebrania się wierzycieli w dniach 27 i 28 Czerwca 1820 rozmaite sprowadziło zmiany, które do wiadomości wierzycieli podane bydź winny, a również wskutek uczynionych w tym czasie postępów w Massie, rozmaite wynikły przedmioty, które wymagaią wspólney narady i postanowienia wierzycieli; szczególniey zaś powodowany uczynionem przez Sukcessorów Xawerego Hrabi Działyńskiego do Akt Massy Likwidacyiney Ignacego Hrabi Działyńskiego przedstawieniem, którem oświadczaiąc chęć odstąpienia od rozmaitych pretensyi do Massy zalikwidowanych, żądaią rozpoznania innych i załatwienia stosunków pomiędzy niemi a Massą zachodzących, których wszakże Kurator Massy w względzie przyznawania praw, odstępowania od processów i t. d. własną powagą załatwić nie iest mocnym, ale raczey stosuiąc się do przepisów §. 77 do 83 Tyt: 50 i §. 73. 74 Tyt: 51 Ordynacyi processowey Pruskiey, oraz Reskryptu Kommissyi Rządowey sprawiedliwości co do tego przypadku w dniu 14 Października 1824 r. wydanego, rozwadze i Decyzyi wierzycieli pozostawić musiał. Wzywa wierzycieli Massy spadkowo-Likwidacyiney Ignacego Hrabi Działyńskiego aby w dniu 4tym i następnych Miesiąca Lipca r. 1825 o godzinie 3ciey z południa w Płocku w Pałacu Sądowym w mieyscu posiedzeń Trybunału Cywilnego I. Instancyi Woiewodztwa Płockiego przed Edwardem Glassem Sędzią Trybunału, Decernentem Massy Ignacego Hrabi Działyńskiego, iako Delegowanym Kommissarzem stawili się osobiście lub przez Pełnomocników umocowanych szczególnie do czynności w terminie powyższym odbydź się maiących, a to celem naradzenia się i wydania postanowień w przedmiotach Massy, które onymże przez Delegowanego Sędziego do deliberacyi przedstawione będą. Wzywa oraz Sukcessorów beneficyalnych Ignacego Hrabi Działyńskiego, aby czynnościom w terminie powyższym odbydź się maiącym, assystowali.

Lubo zaś w samym terminie zwołania, wierzycielom przedstawionym zostanie tak postęp w Massie od ostatniego zebrania się Wierzycieli uczyniony, w stanie czynnym i biernym; ogólny obraz teraźnieyszego stanu massy; przeszkody ukończenie massy tamuiące, oraz gruntowne wyiaśnienie przedmiotów Wierzycielom do deliberacyi przedstawić się maiących, to iednak Trybunał chcąc podać Wierzycielom sposobność wcześnego przygotowania się do terminu, i aby z tem gruntownieyszem przekonaniem w samym terminie stanowić mogli; uwiadomia ich, iż wszystkie powyższe dowody przed terminem na 4 tygodnie u Kurratora massy Ur. Turskiego Patrona przeyrzeć i potrzebnych obiaśnień zasięgnąć mogą.

Wszystkie przedmioty w naznaczonym terminie wierzycielom przedstawić się maiące naywiększey są wagi, dla czego Trybunał zwracaiąc uwagę wierzycieli na własny ich interes, wzywa, aby ile możność dozwoli sami osobiście w tymże terminie stawili się zwłaszcza że światłe i zastosowane do interessu Massy rozwiązanie przedmiotów w ich decyzyi poddać się maiących, wrozy niepłonną nadzieję rychłego massy ukończenia. Co do Wierzycieli w terminie niestawaiących Trybunał przypomina rozporządzenie Dekretu Króla Jmci Saskiego Xięcia Warszawskiego z dnia 15 Lipca 1809. wedle którego niestawaiący poczytani są za przystępuiących do zdania większości Wierzycieli w terminie przed Delegowanym zgłaszaiących się.

W Płocku dnia 5. Marca 1825 r.

Prezes
Turski.
Sekretarz
Szulecki.